

Årsplan:

Årstrinn:

Lærer:

Samfunnsfag

10. årstrinn

Vidar Apalset/Torstein Vardeberg Skeie

2016 – 2017

Akersveien 4, 0177 OSLO
Tlf: 23 29 25 00

Kompetansemål	Tidspunkt	Tema/Innhold	Lærestoff	Arbeidsmåter	Vurdering
Geografi					
<p>Undersøkje korleis menneske gjer seg nytte av naturgrunnlaget, andre ressursar og teknologi i Noreg og i andre land i verda og drøfte premissar for berekraftig utvikling</p> <p>Skrive samfunnsfaglege tekstar med presis bruk av fagomgrep, grunngevrne konklusjonar og kjeldetilvisingar</p> <p>Identifisere samfunnsfaglege argument, fakta og påstandar i samfunnsdebattar og diskusjonar på Internett, vurdere dei kritisk og vurdere rettar og</p>	August/september	Klima og miljø Ressurser	<p>Makt og menneske Geografi 10 - kapittel 3 "Berekraftig utvikling og Agenda 21"</p> <p>Makt og menneske Samfunnskunnskap 10 – kapittel 2 "Levedyktig samfunn"</p> <p>FN-sambandet</p> <p>NRK-serien "Live redder verden litt"</p>	<p>Tverrfaglig prosjekt med kristendom, naturfag og norsk</p> <p>RIAF: Lese og bruke statistikk, grafer og tabeller knyttet til klima og miljø.</p>	Skriftlig innlevering (tverrfaglig vurdering med kristendom, naturfag og norsk)

konsekvensar når ein offentleggjer noko på internett					
Beskrive utvikling og konsekvensar av tobakks- og rusmiddelbruk i Noreg og diskutere haldningar til rusmiddel	September/oktober	Rusmiddel og tobakk	Utdrag fra Makt og menneske Samfunnskunnskap 9 Statistisk sentralbyrå	Samtaler i grupper og klasse Film "Thank you for smoking" RIAF: Bruke statistikk og tallmateriale til å diskutere utviklingen i tobakks- og rusmiddelbruken i Norge	Fronterprøve eller skriftleg prøve
Gje døme på korleis oppfatningar om forholdet mellom kjærleik og seksualitet kan variere i og mellom kulturar Analysere kjønnsroller i skildringar av seksualitet og forklare skilnaden på ønskt seksuell kontakt og seksuelle overgrep	Oktober	Kjærlighet, samliv og seksualitet	Tverrfaglig samarbeid med kristendom og naturfag Aktuelle nyheter for å se på hvordan menn og kvinner framstilles Utdrag fra Makt og menneske Samfunnskunnskap 9	Besøk fra <i>Sex og samfunn</i> Helsesøster informerer Diskusjoner i klassen Undervisningsopplegg med pater Andreas RIAF:	Uformell vurdering
Utforske, beskrive og forklare kultur- og naturlandskapet i lokalsamfunnet	November	Naturlandskap Kulturlandskap	Utdrag frå Makt og menneske Samfunnskunnskap 9	Heilklasseundervisning Gruppearbeid	Skriftlig rapport/muntlig presentasjon
Kartleggje variasjonar i levekår i ulike delar av verda, forklare dei store skilnadane mellom fattige og rike og drøfte tiltak for jamnare fordeling	November	Likheter og ulikheter FNs tusenårsmål BNP Handel Fattigdomsproblematikk	Makt og menneske geografi 10 – kapittel 2 og 5	Helklasseundervisning Presentasjoner Arbeid i par og grupper RIAF: Lese og tolke	Skriftlig prøve

		Bistand og utvikling		statistikk og tabeller knyttet til HDI og BNP, eksport og bistand	
<p>Drøfte viktige omveltingar i samfunnet i nyare tid, og reflektere over korleis dagens samfunn opnar for nye omveltingar</p> <p>Samanlikne storleik, struktur og vekst i befolkingar og analysere befolkningsutvikling, urbanisering og flytting i nyare tid</p> <p>Lokalisere og dokumentere oversikt over geografiske hovudtrekk i verda og samanlikne ulike land og regionar</p>	Desember	Demografi – folk og flytting	<p>Makt og menneske geografi – kapittel 1 og kapittel 4</p> <p>Hans Rosling – video av foredrag om befolkningsvekst</p> <p>Harald Eia forklarar befolkningsvekst</p>	<p>Video</p> <p>Diskusjonsoppgave</p> <p>RIAF: Arbeide med statistikk, grafer og tabeller knyttet til befolkningsutvikling, befolkningspyramider og migrasjon</p>	Muntlig presentasjon
Historie					
<p>Finne døme på hendingar som har vore med på å forme dagens Noreg, og diskutere korleis samfunnet kunne ha vorte dersom desse hendingane hadde utvikla seg annleis</p> <p>Gjere greie for framveksten av velferdsstaten og beskrive trekk ved Noreg i dag</p>	Januar	<p>Mellomkrigstida</p> <p>Etterkrigstida</p> <p>Økonomi</p> <p>Politikk – nasjonal og utenriks</p> <p>Velferd</p> <p>Den kalde krigen</p> <p>Kvinnekamp</p>	<p>Makt og menneske</p> <p>Historie 10 – kapittel 1</p>	<p>Helklasseundervisning</p> <p>Klassediskusjoner</p> <p>RIAF: Regning med årstall, lese og tolke tabeller og diagrammer knyttet til politikk, sysselsetting og økonomi</p>	Skriftlig prøve

Beskrive hovudtrekk i norsk økonomi og korleis han heng saman med den globale økonomien					
Presentere hovudtrekk ved historia og kulturen til samane frå midt på 1800-talet til i dag og konsekvensar av fornorskingspolitikken og samanens kamp for rettane sine	Februar	Samisk historie og kultur Samene i dag Fornorskingspolitikken Kamp om ressurser Andre minoriteters møte med den norske statsmakt	Makt og menneske Historie 10 – kapittel 2 Film: Kautokeinoopprøret	Se film Helklasseundervisning Individuelt arbeid med oppgaver RIAF: Regne med årstall og befolkningstall	Uformell vurdering av arbeidsoppgaver og muntlige oppgaver knyttet til film
Gjere greie for kolonialisme og imperialisme og gje døme på avkolonisering Drøfte årsaker til og verknader av sentrale internasjonale konflikter på 1900- og 2000-talet	Februar/mars	Den tredje verden Bistand og utvikling Avkolonisering	Makt og menneske Historie 10 – kapittel 3 FN-sambandet Globalis	Helklasseundervisning Gruppearbeid Individuelt arbeid med oppgaver Filmklipp RIAF: Lese og tolke grafiske fremstillinger knyttet til befolkning og årstall.	Muntlig presentasjon
Drøfte årsaker til og verknader av sentrale internasjonale konflikter på 1900- og 2000-talet Drøfte viktige omveltningar i samfunnet i nyare tid, og reflekter over korleis dagens samfunn opnar for nye omveltningar	Mars/april	Den kalde krigen Midtøsten Jugoslavia Terrorisme Ressurser Konflikter Kildekritikk	Makt og menneske Historie 10 – kapittel 4, 5, 6 og 7. FN-sambandet Globalis Foredrag fra Folk og Forsvar	Helklasseundervisning Presentasjoner Arbeid i grupper og par Videoklipp RIAF: Lese statistikk og tallmateriale knyttet til dødstall, migrasjon,	Skriftlig innlevering – tverrfaglig samarbeid med norsk

				<p>militært personell og årstall. Prosentregning.</p>	
Samfunnskunnskap					
<p>Gjere greie for hovudprinsippa i FN-pakta, FNs menneskerettserklæring og sentrale FN-konvensjonar, mellom anna ILO-konvensjonen om urfolks rettar, vise korleis dei kjem til syne i lovgjeving, og drøfte konsekvensar av brot på menneskerettar</p>	April/Mai	<p>Forente nasjoner Menneskerettigheter Rasisme, diskriminering, undertrykking</p>	<p>Makt og menneske Samfunnskunnskap 10 – kapittel 3. FN-sambandet</p>	<p>Klassediskusjoner Heilklasseundervisning Individuelt arbeid Filmklipp Statistikk RIAF: Lese og bruke tallmateriale og statistikk knytt</p>	<p>Skriftlig prøve/fronterprøve</p>
<p>Beskrive korleis forbruksmønsteret har utvikla seg i Noreg, og gjere greie for rettane til forbrukarane</p> <p>Formulere spørsmål om forhold i samfunnet, planlegge og gjennomføre ei undersøking og drøfte funn og resultat munnleg og skriftleg</p>	Mai	<p>Forbruksmønster og -rettigheter</p>	<p>Makt og menneske Samfunnskunnskap 10 – kapittel 4.</p>	<p>Gruppearbeid Skriveøtker Arbeid med undersøking RIAF:</p>	<p>Presentasjon av undersøking</p>

Skjema B

Elevmedvirkning i planarbeidet	Individuelle/differensierte opplegg
<p>Elevene kan selv velge hvilke temaer læreren skal repetere i forkant av prøver.</p> <p>Elevene får være med å bestemme emne for enkelte presentasjoner og gruppearbeid.</p> <p>Eleven får være med å velge arbeidsmåter.</p>	<p>Differensiering av arbeidsmengde og vanskelighetsgrad på hjemmearbeid.</p> <p>Differensierte spørsmål på enkelte prøver.</p>